

## กระบวนการตัดสินใจบริโภคอาหารคลีนของประชาชนในจังหวัดสมุทรสาคร

### Decision-making process to consume clean food of people in Samut sakhon

พัชรินทร์ สุขเกษม

บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชา การตลาด มหาวิทยาลัยรามคำแหง

Miss Patcharin Sukkasame

Master of Business Administration , Marketing

#### บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษากระบวนการตัดสินใจบริโภคอาหารคลีนของประชาชนในจังหวัดสมุทรสาคร 2) เพื่อศึกษากระบวนการตัดสินใจบริโภคอาหารคลีนของประชาชนในจังหวัดสมุทรสาคร จำแนกตาม ปัจจัยด้านประชากร 3) เพื่อศึกษาปัจจัยด้านส่วนประสมทางการตลาดและปัจจัยด้านการดำเนินชีวิตที่มีผลต่อกระบวนการตัดสินใจบริโภคอาหารคลีนของประชาชนในจังหวัดสมุทรสาคร

กลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนในจังหวัดสมุทรสาครที่บริโภคอาหารคลีน จำนวน 400 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์เชิงพรรณนาได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานด้วยสถิติความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และ การวิเคราะห์ข้อมูลสถิติ t-test หากพบความแตกต่างจะนำไปเปรียบเทียบเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของ LSD และใช้สถิติการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression)

ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ประชาชนในจังหวัดสมุทรสาครที่มี เพศ อายุ ต่างกัน ทำให้กระบวนการตัดสินใจบริโภคอาหารคลีนต่างกัน และ ประชาชนในจังหวัดสมุทรสาครที่มี รายได้ ระดับการศึกษา ต่างกัน ทำให้กระบวนการตัดสินใจบริโภคอาหารคลีน ไม่แตกต่างกัน ในส่วนของปัจจัยด้านรูปแบบการดำเนินชีวิต ด้านความสนใจและด้านความคิดเห็น มีผลต่อกระบวนการตัดสินใจบริโภคอาหารคลีนของประชาชนในจังหวัดสมุทรสาคร และ ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด ด้านราคา ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านจัดจำหน่าย และ ด้านการส่งเสริมทางการตลาด มีผลต่อกระบวนการตัดสินใจบริโภคอาหารคลีนของประชาชนในจังหวัดสมุทรสาคร

**คำสำคัญ:** กระบวนการตัดสินใจของผู้บริโภค , อาหารคลีน

## Abstract

This study had the objective to 1) study decision-making to consume clean food of people in Samut Sakhon 2) study decision-making to consume clean food of people in Samut Sakhon categorized by demographics 3) study market mix factor and lifestyle factor influencing decision-making to consume clean food of people in Samut Sakhon.

The sample group used in this research was 400 people in Samut Sakhon who consumed clean food by using questionnaire as a tool in collecting the data. The statistics used in descriptive analysis were frequency, percentage, means and standard deviation. The hypothesis was tested by One-way ANOVA and t-test statistical analysis. If the difference was found, it would be compare for each couple by LSD method and Multiple Regressions.

From the hypothesis test result, it was found that consumers in Samut Sakhon with different gender and age caused different decision-making to consume clean food and consumers in Samut Sakhon with different income and educational level did not cause different decision-making to consume clean food. As for the lifestyle factor, interest and opinion, it influenced decision-making to consume clean food of people in Samut Sakhon. As for market mix factor on price, product, distribution and market promotion, they influenced decision-making to consume clean food of people in Samut Sakhon

**Keywords:** Decision-making process , Clean food

## บทนำ

สภาพของสังคมในปัจจุบันนี้แต่ละคนต่างดำรงชีวิตอย่างเร่งรีบ จนแทบจะไม่มีเวลาเอาใจใส่ในเรื่องความสมดุลและคุณค่าทางโภชนาการของอาหารที่รับประทานเข้าไปในแต่ละวัน ซึ่งก่อให้เกิดพฤติกรรมในการรับประทานอาหารที่ไม่พึงประสงค์ รวมทั้งค่านิยมในการรับประทานอาหารแบบตะวันตก ที่เน้นอาหารประเภทไขมัน นม และเนย เป็นส่วนใหญ่ ปัจจัยเหล่านี้ล้วนเป็นสาเหตุสำคัญที่ก่อให้เกิดความเจ็บป่วยแก่ร่างกาย ผู้เชี่ยวชาญพิเศษด้านการกำหนดอาหาร ได้แนะนำว่าควรดูแล เรื่องโภชนาการและการออกกำลังกาย อย่างสม่ำเสมอ

ในปัจจุบันนักโภชนาการได้ให้ความสนใจกับสารประกอบอื่นที่มีอยู่ในอาหาร และมีผลต่อสุขภาพด้วยเช่นกัน โดยเฉพาะสารประกอบจากพืชผัก ผลไม้ต่าง ๆ ช่วยบำบัดโรคบางชนิดได้ นอกจากนี้ ผักและผลไม้จะมีใยอาหารแล้วยังมีสารต้านมะเร็งอีกมากมายหลายชนิด โดยมะเร็งเป็นสาเหตุการตายเป็นอันดับแรกๆ ของคนไทย

สำหรับประเทศไทย อาหารคลีนเข้ามามีบทบาทในตลาดอาหารและเป็นที่รู้จักเมื่อประมาณปี พ.ศ. 2556 โดยมีลักษณะเป็นอาหารพร้อมรับประทานที่ผ่านการปรุงแต่งหรือดัดแปลงให้น้อยที่สุด เน้นความเป็นธรรมชาติและคุณค่าทางโภชนาการ อาทิ ผักสด ผลไม้สด ธัญพืช อาหารไม่ขัดสี อาหารไม่ปรุงรสจัด เป็นอาหารที่ได้รับความนิยมอย่างมากในกลุ่มคนรักสุขภาพ แต่ยังไม่ถือว่าแพร่หลายโดยทั่วไปในวงกว้าง ซึ่งอาจ

เป็นเพราะข้อจำกัดบางประการของอาหารคลีน เช่น รสชาติไม่อร่อยเหมือนอาหารทั่ว ๆ ไป วัตถุประสงค์ในการประกอบอาหารมีราคาสูงซึ่งส่งผลให้อาหารที่ปรุงเสร็จมีราคาสูงตามไปด้วย หาทานยาก หรือเมนูอาหารไม่หลากหลาย เป็นต้น

จังหวัดสมุทรสาคร เป็นจังหวัดหนึ่งในภาคกลาง ของประเทศไทย มีประชากรที่อยู่ในกำลังแรงงาน จำนวน 366,896 คน จำแนกเป็นผู้มีงานทำ จำนวน 363,407 คน และผู้ว่างงานหรือไม่มีงานทำ จำนวน 3,489 คน ในส่วนของผู้มีงานทำเป็นผู้ที่ทำงานอยู่ในภาคเกษตรกรรม ร้อยละ 5.10 (18,557 คน) และผู้ที่ทำงานอยู่นอกภาคเกษตรกรรมร้อยละ 94.89 (344,850 คน) โดยกลุ่มผู้ทำงานนอกภาคเกษตรกรรมจะทำงานในสาขาการผลิตมากที่สุดร้อยละ 57.57 (198,522คน) แสดงให้เห็นถึงความสามารถในการรองรับโอกาสการขยายตัวของธุรกิจด้านต่าง ๆ รวมทั้งโอกาสของธุรกิจอาหารด้วย ซึ่งมีข้อมูลพบว่าคนไทยมีการใช้จ่ายในการบริโภคอาหารเพิ่มขึ้นเฉลี่ย 22,034 บาทต่อคนต่อปี โดยมีแรงขับเคลื่อนมาจากการทำตลาดแบบเชิงรุกของผู้ประกอบการ ซึ่งมีการพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่หลากหลายที่สามารถตอบสนองความต้องการและสอดคล้องกับไลฟ์สไตล์ของผู้บริโภคได้ นอกจากนี้จังหวัดสมุทรสาครยังมีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับอาหารอย่างต่อเนื่อง เช่น กิจกรรมอีมอรัย อาหารถิ่น ดินแดนประวัติศาสตร์ ซึ่งจัดโดย ททท.สำนักงานสมุทรสงคราม , เทศกาลอาหารทะเล เป็นต้น ในอีกด้านหนึ่งผู้ประกอบการในจังหวัดสมุทรสาครเริ่มมีการประกอบธุรกิจประเภทอาหารคลีนแบบพร้อมรับประทานเพื่อตอบสนองกระแสคนรักสุขภาพมากขึ้น มีทั้งแบบเปิดหน้าร้านขายและขายผ่านช่องทางออนไลน์ มีการประชาสัมพันธ์อย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ เช่น ข้อมูลจาก [www.wongnai.com](http://www.wongnai.com) มีการแนะนำอาหารคลีน /สลัด ยอดนิยม ในสมุทรสาคร จากข้อมูลดังกล่าวจะเห็นได้ว่า โอกาสการเติบโตของตลาดอาหารคลีนในจังหวัดสมุทรสาครยังมีอีกมาก เนื่องจากคู่แข่งมีจำนวนน้อยราย ผลการวิจัยในครั้งนี้ทำให้ผู้ประกอบการมีความรู้ความเข้าใจ และทราบถึงลำดับความสำคัญของปัจจัยด้านต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้ออาหารคลีนของผู้บริโภค และสามารถนำข้อมูลจากงานวิจัยไปใช้ในการวางกลยุทธ์ และพัฒนาธุรกิจต่อไปได้ในอนาคต

ดังนั้นผู้ทำวิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารคลีนเพื่อสุขภาพของประชาชนในจังหวัดสมุทรสาคร เพื่อจะได้ทราบถึงปัจจัยใดที่ผู้บริโภคใช้เป็นเกณฑ์ในการพิจารณา ซึ่งคำตอบที่ได้นั้นจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาร้านจำหน่ายอาหารคลีนเพื่อสุขภาพ และได้นำผลไปใช้ปรับเปลี่ยนเพื่อสนองความต้องการของ ผู้บริโภคอาหารในยุคปัจจุบันได้

### วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษากระบวนการตัดสินใจบริโภคอาหารคลีนของประชาชนในจังหวัดสมุทรสาคร
2. เพื่อศึกษากระบวนการตัดสินใจบริโภคอาหารคลีนของประชาชนในจังหวัดสมุทรสาครจำแนกตาม ปัจจัยด้านประชากร
3. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านส่วนประสมทางการตลาดและปัจจัยด้านการดำเนินชีวิตที่มีผลต่อกระบวนการตัดสินใจบริโภคอาหารคลีนของประชาชนในจังหวัดสมุทรสาคร

### สมมติฐานของการวิจัย

1. ประชาชนในจังหวัดสมุทรสาคร ที่มี เพศ อายุ รายได้ ระดับการศึกษา ต่างกัน ทำให้กระบวนการตัดสินใจบริโภคอาหารคลีนของประชาชนในจังหวัดสมุทรสาครต่างกัน

2. ปัจจัยด้านรูปแบบการดำเนินชีวิต ได้แก่ ด้านการทำกิจกรรม ด้านความสนใจ และด้านความคิดเห็น ปัจจัยด้านส่วนประสมทางการตลาด ได้แก่ ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ด้านส่งเสริมการตลาด มีผลต่อกระบวนการตัดสินใจบริโภคอาหารคลีนของประชาชนในจังหวัดสมุทรสาคร

#### ขอบเขตของการวิจัย

1. การกำหนดตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยกลุ่มตัวแปรอิสระ คือ ปัจจัยด้านประชากร ปัจจัยรูปแบบการดำเนินชีวิต และ ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด ส่วนตัวแปรตาม คือ กระบวนการตัดสินใจบริโภคอาหารคลีนของประชาชนในจังหวัดสมุทรสาคร

2. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นประชากรในจังหวัดสมุทรสาครที่บริโภคอาหารคลีน ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้กำหนดการสุ่มตัวอย่างด้วยตารางของ Yamane โดยกำหนดระดับความเชื่อมั่นที่ 95% ค่าความคาดเคลื่อน 5% ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 400 คน

3. ระหว่างเดือน เมษายน 2562 - มิถุนายน 2562

#### ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อให้ทราบถึงกระบวนการตัดสินใจบริโภคอาหารคลีนของ ประชาชนในจังหวัดสมุทรสาคร
2. เพื่อให้ทราบถึงกระบวนการตัดสินใจบริโภคอาหารคลีนของประชาชนในจังหวัดสมุทรสาคร จำแนกตาม เพศ อายุ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และระดับการศึกษา
3. เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยด้านรูปแบบการดำเนินชีวิตและปัจจัยด้านส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อกระบวนการตัดสินใจบริโภคอาหารคลีนของประชาชนในจังหวัดสมุทรสาคร

#### การทบทวนวรรณกรรม

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษากระบวนการตัดสินใจบริโภคอาหารคลีนของประชาชนในจังหวัดสมุทรสาคร โดยอ้างอิงจากทฤษฎี ดังต่อไปนี้

แนวคิดทฤษฎีการตัดสินใจชื่อ Kotler (2003, อ้างถึงใน อุดลย์ จาตุรงค์กุล, 2550, อ้างถึงใน อุบลรัตน์ ชมรัตน์, 2558: 20) ได้อธิบายกระบวนการของการตัดสินใจที่ประกอบด้วยกระบวนการ 5 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. กระบวนการตัดสินใจด้านการตระหนักถึงปัญหาหรือความต้องการ (Problem or Need Recognition) ปัญหาเกิดขึ้นเมื่อบุคคลรู้สึกแตกต่างระหว่างสภาพที่เป็นอุดมคติ (Ideal) คือ สภาพที่เคารู้สึกว่าดีต่อตัวเอง และเป็นสภาพที่ปรารถนากับสภาพที่เป็นอยู่จริง (Reality) ของสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับตัวเอง จึงก่อให้เกิดความต้องการที่จะเติมเต็มส่วนต่างระหว่างสภาพอุดมคติกับสภาพที่เป็นจริง

2. กระบวนการตัดสินใจด้านการเสาะแสวงหาข้อมูล (Search for Information) เมื่อเกิดปัญหาผู้บริโภคก็ต้องแสวงหาหนทางแก้ไข โดยหาข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อช่วยในการตัดสินใจ จากแหล่งข้อมูลต่อไปนี้ 1). แหล่งบุคคล 2). แหล่งธุรกิจ 3). แหล่งข่าวทั่วไป 4). จากประสบการณ์ของผู้บริโภคเอง

3.กระบวนการตัดสินใจด้านการประเมินทางเลือก (Evaluation of Alternative) เมื่อผู้บริโภค ได้ข้อมูลจากขั้นตอนที่ 2 แล้วก็จะประเมินทางเลือกและตัดสินใจเลือกทางที่ดีที่สุด วิธีการที่ผู้บริโภคใช้ในการประเมินทางเลือกอาจจะประเมิน โดยการเปรียบเทียบข้อมูลเกี่ยวกับคุณสมบัติของแต่ละสินค้า

4. กระบวนการตัดสินใจด้านการตัดสินใจซื้อ (Decision Marking) หลังจากทำการประเมินทางเลือกทั้งหมดที่เกิดขึ้น นาไปสู่กระบวนการตัดสินใจที่จะซื้อหรือไม่ซื้อ บริโภคหรือไม่บริโภค ซึ่งต้องเป็นการตัดสินใจที่ผู้บริโภคชื่นชอบมากที่สุด เป็นทางเลือกที่ดีที่สุด จากปัจจัยต่าง ๆ ที่เกิดในช่วงของการประเมิน

5.กระบวนการตัดสินใจด้านพฤติกรรมหลังการซื้อ (Post purchase Behavior) เป็นการแสดงออกถึงความรู้สึกหลังจากตัดสินใจใช้สินค้าและบริการ โดยจะแบ่งออกเป็นความรู้สึกพอใจและไม่พอใจ ซึ่งถ้าผู้บริโภคพอใจแสดงว่าสินค้าและบริการที่ตัดสินใจใช้เป็นไปตามที่คาดหวัง ซึ่งหากผลิตภัณฑ์ที่ตัดสินใจซื้อไม่เป็นไปตามที่คาดหวังจะทำให้ผู้บริโภครู้สึกผิดหวังเกิดความไม่พึงพอใจ แต่หากหลังจากการตัดสินใจซื้อผลที่ได้จากการซื้อตรงกับที่คาดหวังก็จะรู้สึกเฉยๆ ในทางกลับกันถ้าหากเกินความคาดหวังก็จะทำให้เกิดความพอใจมากที่สุด

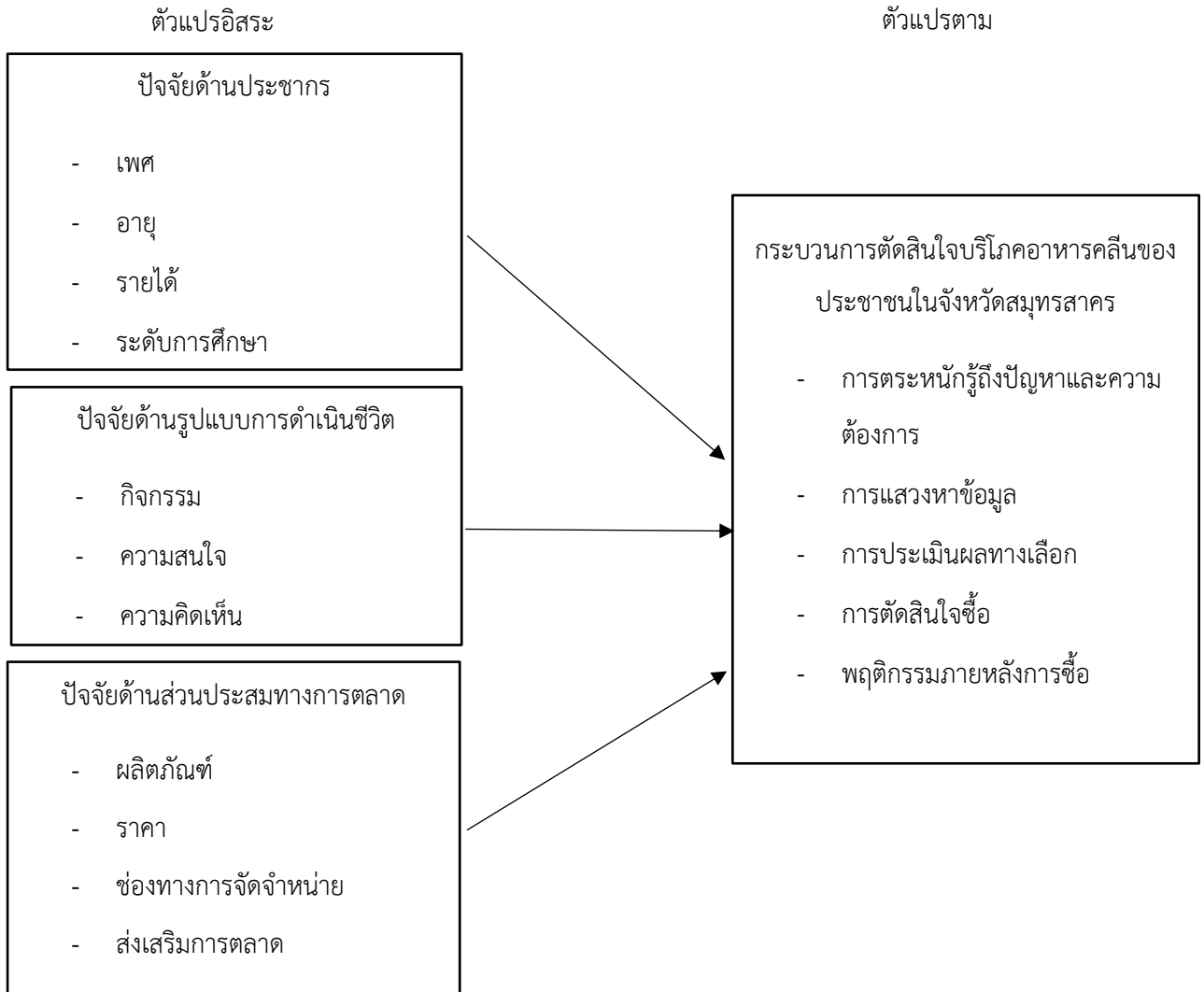
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับประชากร (อรุณโรจน์ เอกพนิชย์,2558) อธิบายถึงความหมายของประชากร หมายถึง ปัจจัยที่นิยมนำมาใช้ในการศึกษา สำหรับเป็นตัวช่วยการแบ่งส่วนการตลาดตามกลุ่มผู้บริโภค ประกอบด้วย เพศ อายุ รายได้ สถานะภาพ เป็นต้น เพื่อใช้ในการดำเนินการวางแผนกลยุทธ์สำหรับผู้บริโภคให้เกิดการตัดสินใจซื้อสินค้าและเพื่อให้มีความสามารถเข้าถึงตรงกับกลุ่มเป้าหมายหลักได้มากที่สุด

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับรูปแบบการดำเนินชีวิต อดุลย์ จาตุรงค์กุล (2543, หน้า 277) กล่าวว่า รูปแบบการดำเนินชีวิตของบุคคลแต่ละยุคมีได้เป็นอย่างดีไม่มีหลักเกณฑ์มนุษย์อยู่รวมกันเป็นกลุ่ม แต่ละกลุ่มมีกฎเกณฑ์ที่ทุกคนในกลุ่มต้องปฏิบัติ พฤติกรรมของแต่ละบุคคลในกลุ่มจึงเป็นไปในทิศทางเดียวกัน เมื่อกลุ่มสังกัดชั้นทางสังคมและวัฒนธรรมของกลุ่มชั้นทางสังคม และวัฒนธรรม ที่กล่าวข้างต้นพัฒนาแบบแผนการดำรงชีพหรือใช้ชีวิตตลอดจนถึงแบบแผนของการบริโภคมาใช้ในสังคม แบบแผนดังกล่าว เรียกว่า “แบบของการใช้ชีวิต”

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับส่วนประสมทางการตลาด (Kotler,2009) กล่าวว่า ส่วนประสมทางการตลาด (Marketing Mix) หมายถึงเครื่องมือทางการตลาดที่สามารถควบคุมได้ ทำให้กิจการผสมผสานเครื่องมือเหล่านี้ให้สามารถตอบสนองความต้องการและสร้างความพึงพอใจให้แก่กลุ่มลูกค้าเป้าหมาย ส่วนประสมการตลาดประกอบด้วยทุกสิ่งทุกอย่างที่กิจการใช้เพื่อให้มีอิทธิพลโน้มน้าวความต้องการผลิตภัณฑ์ของกิจการ ส่วนประสมการตลาดแบ่งออกเป็นกลุ่มได้ 4 กลุ่ม ดังที่รู้จักกันว่าเป็น “4 P’s” อันได้แก่

- ผลิตภัณฑ์ (Product)
- ราคา (Price)
- การจัดจำหน่าย (Place)
- และการส่งเสริมการขาย (Promotion)

## กรอบแนวคิดในการวิจัย



รูปที่ 1 กรอบแนวคิดกระบวนการตัดสินใจบริโภคอาหารคลีนของประชาชนในจังหวัดสมุทรสาคร

## วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยที่เรียกว่า การวิจัยแบบไม่ทดลอง ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล ศึกษากระบวนการตัดสินใจบริโภคอาหารคลีนของประชาชนในจังหวัดสมุทรสาคร โดยเนื้อหาแบ่งออกเป็น 5 ตอน ดังนี้

- |        |   |  |
|--------|---|--|
| ตอนที่ | 1 | ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม          |
| ตอนที่ | 2 | ปัจจัยด้านรูปแบบการดำเนิน                  |
| ตอนที่ | 3 | ปัจจัยด้านส่วนประสมทาง                     |
| ตอนที่ | 4 | ปัจจัยด้านกระบวนการตัดสินใจบริโภคอาหารคลีน |
| ตอนที่ | 5 | ข้อเสนอแนะเป็นคำถามเป็นคำถามปลายเปิด       |

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือ กลุ่มประชากรตัวอย่างจำนวน 400 คนภายในเขตสมุทรสาคร ผู้วิจัยกำหนดตัวอย่างโดยใช้ตาราง Yamane (1967) ซึ่งมีระดับความเชื่อมั่นที่ ร้อยละ 95 และค่าความคลาดเคลื่อนที่ ระดับร้อยละ 5

การตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม ผู้วิจัยมีความทดสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและความน่าเชื่อถือก่อนนำแบบสอบถามไปใช้งานจริง โดยนำร่างแบบสอบถามให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบคำถามในแบบสอบถาม เพื่อความครอบคลุมของเนื้อหา การจัดเรียงคำถาม การใช้ภาษาและความเหมาะสมของคำถาม โดยใช้วิธีการวัดความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity)

นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความสมบูรณ์ มาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมทางสถิติ โดยการหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และอำนาจจำแนกว่ามีความแปรปรวนใช้การทดสอบค่า t-test ซึ่งเป็นการทดสอบความแตกต่างระหว่าง 2 กลุ่มและวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่มโดยใช้สถิติวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance-Anova) และใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติถดถอยพหุคูณ Multiple Regression

## ผลการวิจัย

1.จากการศึกษาปัจจัยด้านประชากร พบว่า ผู้บริโภคในจังหวัดสมุทรสาครที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่เป็น เพศหญิง ที่มีอายุระหว่าง 25-36 ปี มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี มีสถานภาพ โสด ประกอบอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 15,000-30,000 บาท มีความถี่ของการบริโภคอาหารคลีน สัปดาห์ละ 1-2 ครั้ง และผู้บริโภคมีแหล่งข้อมูลอาหารคลีนจาก Internet

2.จากการศึกษาปัจจัยด้านรูปแบบการดำเนินชีวิต พบว่า รูปแบบการดำเนินชีวิตด้านความสนใจ และ ด้านความคิดเห็น มีผลต่อกระบวนการตัดสินใจบริโภคอาหารคลีนของประชาชนในจังหวัดสมุทรสาคร และ รูปแบบการดำเนินชีวิตด้านการทำกิจกรรม ไม่มีผลต่อกระบวนการตัดสินใจบริโภคอาหารคลีนของประชาชนในจังหวัดสมุทรสาคร

3.จากการศึกษาปัจจัยด้านส่วนประสมทางการตลาด พบว่า ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด ด้านราคา ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านจัดจำหน่าย และด้านการส่งเสริมการตลาด มีผลต่อกระบวนการตัดสินใจบริโภคอาหารคลีนของประชาชนในจังหวัดสมุทรสาคร

## อภิปรายผลการวิจัย

1. กระบวนการตัดสินใจบริโภคอาหารคลีนด้านการตระหนักถึงปัญหาหรือความต้องการ ของประชาชนในจังหวัดสมุทรสาคร มีระดับความสำคัญอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่าประชาชนในจังหวัดสมุทรสาครมีความตระหนักถึงปัญหาสุขภาพ และต้องการดูแลสุขภาพของตนเองให้แข็งแรง ห่างไกลภาวะโรคอ้วน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (ณัฐภัทร วัฒนถาวร , 2558) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริโภคอาหารคลีนของประชากรในกรุงเทพมหานคร พบว่า สิ่งที่ประชาชนตัดสินใจบริโภคอาหารคลีนมากที่สุดเป็นสามอันดับแรก ได้แก่ การบริโภคอาหารคลีนไม่ทำให้อ้วน การบริโภคอาหารคลีนเป็นประจำจะส่งผลดีต่อสุขภาพแน่นอน

2. กระบวนการตัดสินใจบริโภคอาหารคลีนด้านการเสาะแสวงหาข้อมูล ของประชาชนในจังหวัดสมุทรสาคร ระดับความสำคัญอยู่ในระดับมาก ซึ่งผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่าประชาชนในจังหวัดสมุทรสาครส่วนใหญ่ค้นหาข้อมูลอาหารคลีนจากสื่อต่าง ๆ เพื่อช่วยในการตัดสินใจ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ (จตุพร ลิขิตทศช่วงศ์, 2560) ที่กล่าวว่า การค้นหาข้อมูล คือ ข้อมูลที่เกี่ยวกับการแก้ปัญหาที่ผู้ซื้อแสวงหาจากแหล่งต่าง ๆ ที่ค้นเองค้นเคย จากประสบการณ์ในการใช้ของตนเองที่มีมาก่อนหน้านี้ที่อยู่ในความทรงจำ หรือขอคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ ชั้นนี้ผู้ซื้อจะหาข้อมูลเพื่อตัดสินใจ

3. กระบวนการตัดสินใจบริโภคอาหารคลีนด้านการประเมินทางเลือกของ ประชาชนในจังหวัดสมุทรสาคร ระดับความสำคัญอยู่ในระดับมาก ซึ่งผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่าประชาชนในจังหวัดสมุทรสาครส่วนใหญ่ คำนึงถึงคุณภาพสินค้า ตราสินค้า และรูปแบบสินค้าก่อนการตัดสินใจซื้อ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ (ศิริวรรณ เสรีรัตน์และคณะ , 2543 อ้างถึงใน วิวัศน์ ใจตาบ, 2556) ที่กล่าวว่า การประเมินทางเลือก คือ การประเมินทางเลือกต่าง ๆ หลังจากขั้นตอนการค้นหาข้อมูลจะเข้าไปสู่กระบวนการทำการประเมินผลทางเลือกต่าง ๆ ที่เป็นไปได้ก่อนดำเนินการตัดสินใจ ซึ่งขั้นนี้ผู้บริโภคต้องกำหนดเกณฑ์ในการใช้สำหรับประเมินผล ซึ่งจะมีความเกี่ยวข้องกับเหตุผลที่มองเห็น คือ ความคงทน ราคา คุณสมบัติ ลักษณะของผลิตภัณฑ์ เป็นต้น

4. กระบวนการตัดสินใจบริโภคอาหารคลีนด้านการตัดสินใจซื้อ ของประชาชนในจังหวัดสมุทรสาคร ระดับความสำคัญอยู่ในระดับมาก ซึ่งผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่าประชาชนในจังหวัดสมุทรสาครส่วนใหญ่ตัดสินใจเลือกบริโภคอาหารคลีนเพราะช่วยเรื่องสุขภาพและควบคุมน้ำหนัก ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของ (ณัฐภัทร วัฒนถาวร , 2558) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริโภคอาหารคลีนของประชากรในกรุงเทพมหานคร พบว่า สิ่งที่ประชาชนตัดสินใจบริโภคอาหารคลีนมากที่สุดเป็นสามอันดับแรก ได้แก่ การบริโภคอาหารคลีนไม่ทำให้อ้วน การบริโภคอาหารคลีนเป็นประจำจะส่งผลดีต่อสุขภาพแน่นอน ท่านจะซื้ออาหารคลีนเพราะเป็นอาหารที่มีประโยชน์และโภชนาการครบถ้วน

5. กระบวนการตัดสินใจบริโภคอาหารคลีนด้านพฤติกรรมหลังการซื้อของ ประชาชนในจังหวัดสมุทรสาคร ระดับความสำคัญอยู่ในระดับมาก ซึ่งผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่าประชาชนในจังหวัดสมุทรสาครส่วนใหญ่ พึงพอใจอาหารคลีนที่มีรสชาติอร่อย และสะอาดถูกหลักอนามัย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (ณัฐสุดา นิลดำ , 2560) ศึกษาเรื่อง กระบวนการตัดสินใจบริโภคน้ำมะพร้าวสำเร็จรูปพร้อมดื่มของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า การตัดสินใจซื้อ ของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับมาก โดย



ผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครส่วนใหญ่ตัดสินใจบริโภคน้ำมะพร้าวสำเร็จรูปพร้อมดื่ม เนื่องจากเป็นเครื่องดื่มที่มีแร่ธาตุและสรรพคุณที่ดีต่อสุขภาพ

### ข้อเสนอแนะ

1. จากผลการศึกษาปัจจัยด้านประชากร พบว่า เพศ อายุ ต่างกัน ทำให้กระบวนการตัดสินใจบริโภคอาหารคลีนของประชาชนในจังหวัดสมุทรสาครต่างกัน และ รายได้ ระดับการศึกษา ต่างกัน ทำให้กระบวนการตัดสินใจบริโภคอาหารคลีนของประชาชนในจังหวัดสมุทรสาครไม่แตกต่างกัน ดังนั้น ผู้ประกอบธุรกิจที่ดำเนินการเกี่ยวกับอาหารคลีน สามารถนำข้อมูลดังกล่าว ไปวางแผนในการกำหนดกลุ่มเป้าหมายให้ชัดเจนและเจาะลึกลงไปโดยพิจารณาในเบื้องต้นจากประชาชนในจังหวัดสมุทรสาครที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจบริโภคอาหารคลีน ดังที่มีลักษณะข้างต้น โดยการนำข้อมูลและลักษณะของกลุ่มเป้าหมายไปทำการตลาด ประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ และการทำโฆษณาชวนเชื่อ หรือ นำไปใช้เพื่อวางแผนกลยุทธ์ เพื่อสามารถใช้ประโยชน์ได้สูงสุดกับธุรกิจที่เกี่ยวข้อง

2. จากการศึกษาปัจจัยด้านรูปแบบการดำเนินชีวิต พบว่า รูปแบบการดำเนินชีวิตด้านความสนใจ และ ด้านความคิดเห็น มีผลต่อกระบวนการตัดสินใจบริโภคอาหารคลีนของประชาชนในจังหวัดสมุทรสาคร และ รูปแบบการดำเนินชีวิตด้านการทำกิจกรรม ไม่มีผลต่อกระบวนการตัดสินใจบริโภคอาหารคลีนของประชาชนในจังหวัดสมุทรสาครโดยหัวข้อหลัก ๆ คือ ประชาชนมักออกกำลังการอย่างสม่ำเสมอ ประชาชนบริโภคอาหารคลีนโดยคำนึงถึงประโยชน์ต่อร่างกายเป็นอันดับแรก และประชาชนคิดว่าการบริโภคอาหารที่ดีมีความสำคัญอย่างยิ่ง ดังนั้นผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องจึงควรให้ความสำคัญกับประเด็นดังกล่าว เช่น การปรุงแต่งอาหารคลีนโดยผักปลอดสารพิษหรือการไม่ปรุงแต่งอาหารมากจนเกินไป ควรมีการแนะนำโภชนาการที่ต้องการในแต่ละวันของบุคคล มีการเสนอแนะเกี่ยวกับข้อดีของการออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ แนะนำการออกกำลังกายอย่างถูกวิธี ควบคู่ไปกับการรับประทานอาหารที่มีประโยชน์และบอกประโยชน์ของการบริโภคอาหารคลีนว่ามีข้อดีอย่างไร และส่วนของผู้ประกอบการที่ควรนำไปพิจารณาเพิ่มเติมคือการให้ความรู้เกี่ยวกับอาหารคลีนที่แท้จริง ว่าแท้จริงแล้วการรับประทานอาหารคลีนนั้นไม่ยุ่งยากจนเกินไป

3. จากการศึกษาปัจจัยด้านส่วนประสมทางการตลาด พบว่า ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด ด้านราคา ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านจัดจำหน่าย และด้านการส่งเสริมการตลาด มีผลต่อกระบวนการตัดสินใจบริโภคอาหารคลีนของประชาชนในจังหวัดสมุทรสาคร โดยมีหัวข้อหลัก ๆ คือ อาหารคลีนมีราคาเหมาะสมกับปริมาณ อาหารคลีนใช้วัตถุดิบที่ปราศจากสิ่งเจือปน กระบวนการในการเคลื่อนย้ายขนส่งสินค้าให้ถึงมือผู้บริโภคที่มีประสิทธิภาพ และการโฆษณาสินค้าผ่านสื่อต่าง ๆ เพื่อจูงใจให้ผู้บริโภคตัดสินใจซื้อ ดังนั้น ผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องจึงควรให้ความสำคัญกับประเด็นดังกล่าว และควรมีการจัดความเหมาะสมในเรื่องของราคากับปริมาณ ควบคุมคุณภาพของอาหารคลีนให้ใช้วัตถุดิบที่ปราศจากสิ่งเจือปนและเน้นการใช้วัตถุดิบจากธรรมชาติให้มากที่สุด รวมถึงการควบคุมการจัดส่งเคลื่อนย้ายสินค้า เพื่อให้สินค้ามีความสดใหม่และมีประสิทธิภาพ เมื่อถึงมือของผู้บริโภค ขยายช่องทางการจัดจำหน่ายให้มากขึ้น เพื่อให้ตลาดอาหารคลีนกระจายทั่วทุกที่ มีการโฆษณาสินค้าให้ประชาชนได้รับรู้รับทราบกว้างขึ้นจากสื่อต่างๆ

## เอกสารอ้างอิง

- P. Kotler. (1997). Marketing management: analysis, planning implementation and control. (9th ed.). New Jersey: Asimmon & Schuster.
- P. Kotler. (2003). Marketing Management (11th ed.). Upper Sanddle River, New Jersey: Prentice Hall.
- Taro Yamane. (1973). Statistics: An Introductory Analysis. Third edition. Newyork: Harper and Row Publication.
- กรกมล แสงจันทร์ฉาย. (2559). ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อน้ำมันถั่วเหลืองพร้อมดื่มโทฟูซังของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร. การค้นคว้าอิสระ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ชนิษฐา เกื้อหนุน. (2552). การศึกษาพฤติกรรมผู้บริโภคนมพร้อมดื่ม และปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์ของนักศึกษาคณะวิทยาลัยการจัดการมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี. สัมมนาปัญหาทางธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. (ม.ป.ป.). ปัจจัยใดเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมสุขภาพของบุคคล.
- จตุพร ลิขิตพัศชูวงศ์. (2560). ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อน้ำมันพร้อมดื่มตราดอยคา ของผู้บริโภคในเขตบางแค จังหวัดกรุงเทพมหานคร. การค้นคว้าอิสระ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยสยาม.
- จันทิสรา ศิริสุนทร. (2559). ปัจจัยทางการตลาดที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการซื้อน้ำดื่มบรรจุขวดของผู้บริโภคในจังหวัดนนทบุรี. การค้นคว้าอิสระ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- ฉัตยาพร เสมอใจ. (2550). แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้บริโภค. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดยูเคชั่น.
- ชุตินา ชูตินेत्र. (2554). พฤติกรรมผู้บริโภคที่มีอิทธิพลต่อกระบวนการตัดสินใจซื้อน้ำดื่มเพิ่มคุณค่าเพื่อสุขภาพ. การค้นคว้าอิสระ คณะบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ภุชส์สุดา นิลดำ. (2560). กระบวนการตัดสินใจบริโภคน้ำมะพร้าวสำเร็จรูปพร้อมดื่มของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร. บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ณัฐภัทร วัฒนถาวร. (2558). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจบริโภคอาหารคลีนฟู้ดของประชากรในกรุงเทพมหานคร. การค้นคว้าอิสระ ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- ธิตินา พัฒลม. (2558). พฤติกรรมผู้บริโภคซื้ออาหารคลีนฟู้ดผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ในเขตกรุงเทพมหานคร. บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ. (2550). พฤติกรรมผู้บริโภค. กรุงเทพฯ: บริษัท ซีระฟิล์มและไซเท็กซ์ จำกัด.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์. (2538). พฤติกรรมผู้บริโภค. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.
- อดุลย์ จาตุรงค์กุล. (2543). กลยุทธ์การตลาด (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อดุลย์ จาตุรงค์กุล. (2545). พฤติกรรมผู้บริโภค (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

อรุณโรจน์ เอกพนิชย์. (2558). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกซื้อน้ำผักและผลไม้อินทรีย์แบบสกัดเย็นของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล. การค้นคว้าอิสระ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.